

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimil nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računati se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljavne naročnine se ne osira. — Za ostanila plačuje se od štiritopne petič-vrste po 12 h, če se ostanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

„Svečenik-mučenik“.

Afera goškega kurata Ferjančiča nam je razodela moralno zavrženost kranjskega klerikalstva. S cinično brezobraznostjo je to klerikalstvo pokazalo, da stoji na stališču, da za duhovnika ne smejo veljati ne moralni predpisi ne državni zakoni, in z isto cinično brezobraznostjo je začelo celo vojsko, da bi kurata Ferjančiča iztrgalo iz rok pravice in ga obvarovalo obsodbe. „Duhovnik mora biti vzvišen nad vsako moralo, in nad vsakim zakonom“, to je vodilna misel te klerikalne vojske, in ta vodilna misel je popolnoma v soglasju z zadnjim pastirskim listom ljubljanskega škofa, v katerem je rečeno: „Res je, tudi duhovniki morejo imeti svoje slabosti, tudi oni morejo storiti pogoške, saj so ljudje; toda vsi duhovniki imajo one oblasti, brez katerih ne morete priti v nebesa in se zveličati; oh, obžalujte pogoške takih duhovnikov, obžalujte njih strastnost, toda spoštujte jih kot duhovnike, kot namestnike Božje.“ Logična posledica tega škofovega stališča je stališče klerikalne armade, ki se zdaj vojskuje, da prepredi pravično sodbo nad kuratom Ferjančičem.

Tacih vojsk v prid kakemu posameznemu duhovniku smo doživeli že več, in vselej se je pokazalo, da klerikalizmu ni nobeno sredstvo preslabo, nobeno prenizko, ako z njim le onemogoči obsodbo kakega duhovnika. Pomislimo samo, kako so klerikalci skrunilca in morilca Flamidiena rešili obsodbe! Podkupili so porotnike, najeli nebroj krivih prič, organizovali demonstracije, sumničili sodišče in res dosegli, da je bil menih Flamidien oproščen.

Točno tako postopajo zdaj kranjski klerikalci, da bi pravici odtegnili kurata Ferjančiča. „Ferjančič ne sme biti obsojen, naj velja kar koli“ — to je parola naših klerikalcev, in sedaj divjajo tako, kakor bi hoteli še peklenska vrata dvigniti iz tečaja, samo da bi dosegli svoj namen.

Ako bi bili klerikalci pošteni ljudje, ako bi ne imeli namena, preprediti pravično sodbo, bi v tem slučaju postopali tako, kakor so postopali v slučaju tistega duhovnika tržaške okolice, ki je bil detomora obdolžen in aretiran. Takrat se je „Slovenec“ vzdržal vsake kritike, takrat je mirno izjavil, da bo cerkev, dotičnega duhovnika še ostreje obsodila, kakor javnost, ako se izkaže, da je kriv. „Slovenec“ se je tedaj postavil na stališče, da bodi pravica pot prosta, mej tam ko sedaj z zvijačo in s terorizmom podpira tiste, ki se očitno in brez sramu poganjajo zato, da bi Ferjančiča oprostili, tudi če je desetkrat zločinec.

V to svrhu zapeljujejo klerikalci s „Slovencem“ na čelu priče h krivemu pričevanju s tem, da proglajajo obdolženega Ferjančiča še pred obravnavo za nedolžnega, za mučenika za sv. vero, za žrtev liberalcev.

V to svrhu se prirejajo demonstracije zoper justico. Pridiga vipavskega dekana o kuratu Ferjančiču, vsled katere je versko poblaznelo ljudstvo v cerkvi kar četrt ure jokalo, je bila demonstracija zoper justico. In ko je bil Ferjančič iz zapora izpuščen, se je zopet aprizorila demonstracija, ki naj na jedni strani vpliva na priče, na drugi pa terorizira sodišče. Tiste priče, ki govorijo zoper Ferjančiča, se hoče s tem prestrašiti, druge pa, zlasti tiste, ki so jih izvestni klerikalci nagovarjali h krivemu pričevanju, pa se hoče v tem namenu potrditi.

In kakšna demonstracija se je priredila v prid duhovniku, ki je obtožen hudodelstva javnega nasilstva in hudodelstva goljufije! „Nešteto ljudstvo“ je bilo natančno obveščeno, kdaj zapusti Ferjančič zapor. Šolski otroci so ga z lučicami v rokah pozdravljali, ženske so „iz globokega spoštovanja“ do „ljubljenega pastirja“, do „vnetega dušnega pastirja“ padale na kolena, vse je bilo tako, da je „Slovenec“ prišel nehoté v spomin Jezusov vhod v Jeruzalem! Jezusu so vpili „Ho-

zana sinu Davidovemu“, kuratu Ferjančiču pa „Živio“ in „Slava mučeniku Ferjančiču!“ „Slovenec“ poročilo samo priča, da je bila ta drzna demonstracija skrbno pripravljena in naročena in to v namen, ki smo ga gori označili, v namen, da se Ferjančič odtegne obsodbi.

Ne dovolj tega, sumniči „Slovenec“ kar naravnost c. kr. sodišče in preiskovalnega sodnika pristranosti, in očita justici, da je v službi liberalizma, kar je sicer že večkrat namigaval, zlasti kadar ga je za razne njegove lopovščine zadela zaslužena kazen.

Tu se je zopet jedenkrat pokazalo bistvo klerikalizma.

S silo in z vso strastjo si hoče klerikalizem, si hoče „Slovenčeva“ klika izvojskovati pravico, da bi stala kot država v državi. Nobeni postavi se neče pokoriti, za-se zahteva pravico, da sme uganjati, kar hoče, da sme strahovati in uničevati vsak stan in vsak sloj, ki se jej ne pokori, da sme pleniti in ropati po celi deželi. Gorje tistemu, ki se upre! Še sodišču hoče ta „Slovenčeva“ klika stopiti na vrat, tudi meč pravice naj služi klerikalstvu.

Če je Ferjančič kriv ali nekriv, to pokaže obravnava, ali vojska sama, ki so jo začeli klerikalci Ferjančiču v korist, nam je razodela pogubnost in zavrženost klerikalizma. Ta klerikalizem odobrava hudodelstva, katerih je obtožen kurat Ferjančič, ta klerikalizem slavi kot mučenika sv. vere moža, ker je obtožen hudodelstva nasilstva in goljufije, ta klerikalizem hoče celo s terorizmom izpodnesti prvo podlago vsake človeške družbe, nepristransko pravosodje. Če bi kdaj kar Bog ne zadeni, obveljalo pri nas to klerikalstvo, potem bi — to priča Ferjančičev slučaj — nastale razmere, kakoršne vladajo samo še v tisti nesrečni Španiji, kjer se je vsled klerikalnih nasilstev, vsled klerikalnega izsesovanja obupano ljudstvo z ognjem in mečem dvignilo zoper svoje zatiralce.

V Ljubljani, 15. februarja.

iz državnega zbora.

V debati o Baernreitherjevem predlogu se je oglasil tudi maloruski poslanec Kos. Dejal je, da vlada poljsko plemstvo v Galiciji le vsled sleparstev pri volitvah. Težišče položaja ni na Češkem, nego v Galiciji, v tej Polaziji. Dasi hodijo Čehi s Poljaki, zato vendar ne ljubijo poljskega kluba, nego ga le tako ne sovražijo kakor Malorusi. Tudi ministrski predsednik in ministri ne ljubijo poljskega kluba, saj vedo, da nimajo tam nič ukazovati, nego se godi ondi vse tako kakor ukazujeta namestnik in poljski klub. V Galiciji leži nesreča Avstrije. Poljski klub je dobiti za liberalne in celo za socialno-demokratske predloge, samo Galicije se ne smejo tikati. Govornik je napadel tudi Šusteršičevega zavaznika posl. Barwinskega in dejal: Poljski klub noče pomoči poljskemu narodu, nego hoče delati samo kupčijo. (Poslanec Gniwosoz: To ni res! Klici: Res je! Vi ste le kupčevalci. Posl. Gniwosoz: Dokažite! Posl. Stein (vsenemška zveza): Res je! Še premalo je rekel. Posl. Gniwosoz: Vi tega ne razumete. Posl. Stein: Vsi listi pišejo tako. Posl. Gniwosoz: Papir je jako potrpežljiv. Posl. Stein: Zares, Malorusi so zatiran narod. To je vse res. Posl. Schuhrmeier (socialni demokrat): Vi ste tam zgoraj gališki boksarji. (Plokanje pri Malorusih in na galeriji.) Posl. Kos nadaljuje: V Galiciji ni nobenih zakonov, poljska zlahta dela celo z umorom in pobjem. (Čujte!) Neki orožnik je zabodel nekega moža odzadaj v trenotku, ko je oddajal svojo volilnico. (Čujte! To je umor!) Posl. Barwinski: Ne opravljajte! Posl. Kos: Ne opravljam! Posl. Barwinski: Pokažem vam, kako ste sami postopali! Posl. Kos zaključil svoj govor s pozivom, naj se v Galiciji zakoni spoštujejo. Nato se je glasovalo o predlogu Baernreitherja ter je bil sprejet. Nato se je izvolil obrtni odsek. Na predlog socialnega demokrata posl. Ellenbogena naj se izvoli tudi socialno-politični odsek in na predlog češkega posl. Dyka odsek za ujme. Na predlog posl. Kaiserja (nem-

LISTEK.

Kan in njegov sin.

Ruski spisal Maksim Gorkij.
(Konec.)

Dolgo so korakali, in že se je čulo v daljavi bučanje morja. Tedaj je dejal Tolaik, ki je šel po stezi za njima, svojemu očetu:

„Pusti, da grem spredaj, ali pa prebodem tvoj vrat s svojim kindžalom!“

„Le pojdi spredaj, Allah bo kaznoval tvojo željo ali pa ti bo odpustil; zgodi se njegova volja. Jaz sem tvoj oče, odpuščam ti. Vem, kaj je ljubezen.“

In tu je bilo morje pred njimi, tam spodaj, prazno in črno in brez bregov. Otlo so peli njegovi valovi prav spodaj v pečini, in tam je bilo temno, mrzlo in strašno.

„Z Bogom!“ je dejal kan in poljubil dekle. „Z Bogom!“ je rekel Alhalla in se ji priklonil.

Ona je gledala tja, kjer so peli valovi in vatrepetala, pritiskajoč roke na svoje prsi.

„Vrzita me doli!“ jima je zaklicala. Alhalla je stegnil svoje roke po njej in zajecal, in kan jo je dvignil z rokami, jo pritisknil močno na svoje prsi, jo poljubil,

vzdignil nad glavo — in jo vrgel doli s pečine.

Tam spodaj so se penili ter so peli valovi, in morje je bučalo tako silno, da ni nihče čul pljuska, ko je padla v vodo.

Tudi nobenega krika, ničesar nista čula.

Kan je sedel na kamen ter začel molčé gledati doli v temo in v daljavo, kjer so se družili morje in oblaki, odkoder je bučalo otlo vršenje valov, in odkoder je pihal veter ter ril po sivi kanovi bradi.

Tolaik je stal za njim, zakrivajoč svoj obraz z rokami, nepremično in molčé kakor kamen.

Čas je mineval in na nebu so se zbirali oblaki, ker jih je podil vihar. Bili so temni in teški kakor misli starega kana, ki je ležal nad morjem na visoki pečini...

„Pojdiva, oče!“ je rekel Tolaik.

„Počakaj...!“ je šepetal kan, kakor bi nekaj slišal.

In zopet je minilo mnogo časa, in vedno so se penili spodaj valovi, in veter se je lomil ob pečini in vršel po drevju.

„Pojdiva, oče!“

„Počakaj še...“

In še večkrat je dejal Tolaik Alhalla:

„Pojdiva, oče!“

Toda kan se ni premaknil z mesta, kjer je izgubil radost svojih poslednjih dnij.

Ali — vse ima svoj konec. Dvignil se

je, močen in ponosen, stal s stemnimi obrvmi in dejal otlo:

„Pojdiva!“

In šla sta, ali kmalu je obstal kan.

„In zakaj in kam grem, Tolaik?“ je vprašal sina. „Čemu naj živim sedaj, ko je bilo vse moje življenje samo v njej? Star sem, nihče več me ne bo ljubil, in če te ne ljubi nihče, je neumno živeti na svetu.“

„Slava in bogastvo sta tvoja, oče...“

„Jeden sam njen poljub mi daj in vzemi vse! Vse je mrtvo, le ženska ljubezen je živa. Brez te ljubezni ni življenja v človeku, ubog je, in žalostni so njegovi dnevi. Z Bogom, moj sin! Blagoslov Allaha naj bo nad tvojo glavo vse dni in vse noči tvojega življenja.“

In kan je obrnil svoj obraz k morju. „Oče“, je govoril Tolaik, „oče...“ A več ni mogel reči, kakor se ne more reči ničesar človeku, ki se smehlja smrti; ničesar mu ni možno reči, kar bi njegovi duši vrnilo ljubezen do življenja.

„Pusti me...“

„Allah...“

„On ve...“

S hitrimi koraki je stopil kan k prepadu in se vrgel vanj.

Sing ni zdrževal, saj ga ni mogel več.

In zopet se ni čulo nič iz morja, niti krika niti pljuska kanovega. Le valovi so

šumeli dalje tam spoda, in veter je tulil divje pesmi.

Dolgo je zel doli Tolaik Alhalla in dejal nato glasno: „Tudi meni daj tako močno srce, o Allah!“

In potem je odšel v temo noči. Tako je umrl kan Mozolsima el Asvab, in tako je postal Tolaik Alhalla kan na Krimu.“

Spomin.

Spisal Kazimir Tetmajer.

Umirajočemu se je močno stemnilo pred očmi in začutil je, da se mu bliža smrt. Zato je začel gledati nazaj, da pregleda še jedenkrat svoje življenje.

In mimo njegovih očí so šli različni obrazi, v nemih, nepreglednih vrstah in vsak obraz je nosil spomin bolesti in razkošja. Ker pa je bilo bolečnih spominov več, je mislil umirajoči, da se ne izplača, obžalovati, da teh obrazov ne bo videl več.

Tedaj se mu je zabliskal iz množice par očí, vlažnih od solza. Spoznal je te oči, pognal vse druge sence in začel gledati v oči.

To so bile oči starega prosjaka, kateremu je v neki mrzli zimi podaril plašč, ki ga je nosil na svojih plečih.

Tedaj se ga je lotila tuga, da so se pojavile te oči pred njim zadnjokrat in da se jih po smrti ne bo spominjal več...

ška narodna stranka), naj se voli poljedelski odsek. Socialni demokrat posl. Hannich je interpeliral predsednika, da se interpelantovo vprašanje radi konfiskacije neke notice ni natisnilo v zapisniku. Predsednik je odgovoril, da ima pravico cenzurirati govore in interpelacije. Posl. Brzorad (Čeb) je predlagal, naj se začne v tem predsednikovem odgovoru v prihodnji seji debata. Poslanec Wolf (vsenemska zveza) je predlagal, naj se začne debata takoj. Pri glasovanju sta propadla oba predloga, dasi je bila večina zbornice za debato o predsednikovem odgovoru. Posl. Wolf se je nato pridružil predlogu Brzorada in predlagal, naj se glasuje vnovič. Predsednik je izjavil, da tega ne dovoli. Posl. Kramar je predlagal, naj se stavi v prihodnji seji nov predlog v tej zadevi. Podpredsednik Prade je predlagal, naj se seja prekine ter naj se prečitajo v tajni seji konfiscirane vrste ter dogovori, ali sodijo dotične vrste v javno sejo. Ako se to dovoli, potem se interpelacija Hannicha prečita in zabeleži (oziroma natisne) v zapisniku. Wolf ugovarja predlogu Pradeja, češ, da bo deo potem vsak predsednik opravičeval drugače, in da bo vedno polno tajnih sej. Vendar se je predlog Pradeja sprejel in se je vršila tajna seja. Prihodnja seja bo v sredo.

Nemiri v Španiji.

Pri zaprtih vratih se je morala vršiti poroka princesinje asturijske s sinom karlistovskega vodje, grofa Caserte. Po ulicah so patrolirali konjeniški oddelki. Nad Madridom je proglašeno vojno stanje. Med poroko je občinstvo demonstriralo, dijaštvo s črnim florom je hodilo po ulicah, ki so bile polne vojakov. Listi ne smejo pisati ničesar proti grofu Caserti. Ljudstvo je s kamenjem napadlo voz naučnega ministra in ranilo kočijaža. Tudi voz braziljskega poslanika je kamenalo, ker je mislilo, da se pelje kak minister. Celo ponoči so se vršili izgredi. Orožništvo je streljalo na občinstvo, ki je metalo kamenje ter streljalo. Sedem oseb je bilo ranjenih. Policijski prefekt je odstopil. Med demonstranti, na katere se je streljalo, sta bila tudi vojni komisar in neki poročnik v uniformah. Jezuitje so pobegnili iz Madrida. Tragedija „Elektra“, katero je spisal Galdo s tendenco proti jezuitom, je imela v gledališču vsak dan večji uspeh. Vlada jo je sedaj prepovedala. Tudi v Sevilli, Barceloni in Fronteri so se vršile demonstracije. V Santanderju je ljudstvo naskočilo klerikalno uredništvo lista „Atalaya“. Menihi so pobegnili. Izgredniki so hoteli zažgati ondotni samostan, a policija ga je rešila. Tudi v Madridu so izgredniki napadli ondotni nunski samostan. Policija je streljala na občinstvo, mnogo jih je bilo ranjenih. Več oseb je bilo aretiranih, med njimi neki častnik. V Valenciji so se zgrabili demonstrantje in orožniki. Jedna oseba je bila ranjena, jedna ubita.

Vojna v Južni Afriki.

Časopisi so zopet polni hvale Deveta. Lord Kitchener, katerega je vojna sreča, ki se mu je pač obnesla proti Mahdijstom in Sudancem, v bojevanju proti Burom zapustila docela, se je zopet j edenkrat silno blamiral. Nič manj kot sedem kolon je spustil na Deweta, da ga ulové ali docela potolčejo, a žel je samo velik fiasko. Dewet, ki je stal pred štirinajstimi dnevi v Winburgu na vshodu Oranja, je s prirojenim poveljniškim pogledom hitro preiskal položaj in se vrgel na najbližnji koloni, kateri sta vodila Crewe in Pilcher. 31. m. m. je naskočil sovražnika na hribovju Thaba med Bloemfonteinom in Smaldeelom, ga porazil in razgnal ter mu vzel celo top. Angleži so bežali pod okrilje kolone Knoxa, in Dewet je prekorčnil od Angležev močno zasedeno železniško progo med Springfonteinom in Elenburgom docela neženiran. Odmarširal je, med tem ko so bili tepeni Angleži vsi zbežani in zmešani, proti jugu, prekoračil reko Oranje in vdrl pri Norwals Pontu v Kaplandijo. Ta uspeh je dosegel genialni vojskovodja Dewet proti neprimerno večji sili Angležev. Listi pišejo, da je že samo radi tega čina prištevati Deweta mej najodličnejše vojskovodje zgodovine. Dewetove čete so se pojavile že pri Colesbergu, ki leži ob progji iz Kapstadta v Bloemfontein. Potemtakem je ta proga za Angleže v nevarnosti in začasno skoraj nerabna. Louis Botha se je umaknil v poraslo dolino Pongolariverja na meji vshodnjega Transvaala in dežel Swazi, Amatonga in Zulu. Tam ima Botha jako ugoden terén. Iz Pretorije poročajo, da

so minoli teden Buri naskočili garnizijo Lydenburga, a brez uspeha. V Kaplandiji je polkovnik Babington ujel pri Nauwpoortu mal oddelek Burov. Iz Kapstadta pa javljajo, da so ujeli Buri 40 mož angleških prostovoljcev, ki so spremljali vozove z živili in streljivom. Buri so vozove sežgali, ujetnike pa izpustili. V Kapstadtu imajo že več slučajev kuge. Otvorili so posebno bolnišnico za okužene. Tifus pa je med vojaštvom sila razširjen.

Dopisi.

Iz Rudnika pri Ljubljani, 12. februarja. Veleocenjeni gospod urednik! Dovolite v Vašem listu malo več prostora, da i jaz nekoličko potožim o nadlogah, katere me mučijo zlasti radi tega, ker sem popustil postransko službo — organjanje.

Našemu g. župniku ni bilo dovolj, da se je ob volitvah poslužil tistega — živnega svetnika in katoliškega agenta Janeza Črničca, koji je mene in nekaj boljših občanov, med temi župana gosp. K. L., razglaševal za — brezverce, ne, to še ni bilo dovolj. — Gosp. župnik je na to „pograntal“ še imenitno — izjave. Te „šmen-tano“ kunstne izjave je „gospod“ v svoji — „sveti katoliški jezi“ — sam sestavil ter jih po ključarju meni v podpis poslal. Ključar, sicer jako pameten mož, mi je tudi pri tej priliki omenil, da g. fajmošter vsacemu uporniku in nejeverniku grozijo s pripravljenim — hudičevem rogom. Torej — hudičev rog! —

Izjavi se glasite dobesedno:

Izjava I.

1. Od gosp. Janeza Petriča, tukajšnjega učitelja sem naprošen vam tole oznaniti: **NB: Jaz ga nisem nikdar prosil. Opomb. pis.**

2. Slišal sem, da se je v zadnjem času v rudniški fari o meni sem ter tja govorilo, da sem jast brezverec. Temu govorjenju očitno oporekam ter očitno izjavljam, da verujem vse, kar je Bog razodel, in kar nam po kat. cerkvi verovati zapoveduje, ter da tudi vse spolnujem, kar ista uči.

3. Ker sem bil pa napačno poučen, obžalujem ob enem svoj sramotilni napad na Lavrci dne 12. dec. 1900 na tukajšnjega župnika gosp. Gregorja Šlibar.

4. Očitno obžalujem tudi zaničevalni in neumestni napad v „Slov. Narodu“ št. 287 dne 14. decembra 1900 na tukajšnje može, na pobožnost presv. K. Telesa in gosp. Gregorja Šlibar, tukajšnjega župnika.

Podpisani prosi, da se vse zgoraj navedeno na prižnici očitno oznanj.

Rudnik, dne

Izjava II.

V tej ostane vse zgoraj pod št. 1, 2 in 3 navedeno; št. 4 bi se pa zamogla takole spremeniti:

Očitno izjavljam, da z zaničevalnim in sramotilnim napadom v „Slov. Narodu“ št. 287 dne 14. decembra 1900 — kjer med napadalci tudi moje ime stoji — na tukajšnje može (farmane), na pobožnost presv. Rešnjega Telesa in na g. Gregorja Šlibar, tukajšnjega župnika nisem v nobeni zvezi.

Podpisani prosi, da se vse zgoraj navedeno očitno na prižnici oznanj.

Rudnik dne

Moj Bog! Na odkazani prostor se mi je torej podpisati in potem očitno moliti neke vrste — „krstno objlubo“ — in to v pričlo ljudi pri božji službi, kar niti ne stori — največji očitni grešnik!

Ne, nikakor se ne vržem kar tako pod noge, tudi ne — najvišjemu pastirju.

Ne, raji grem — živ — k „Luciferju“ in mu prav odkritosrčno povem, da jaz nisem agitiral, ne g. župnika in ne njegovih znank po svetu razupil, ter da nisem jaz niti „one“ sinil o tistih „škandalih“ iz rudniškega farovža, za katere vedo gotovo že na Turškem.

Ne, podpisal se nisem, kakor vidite gosp. urednik, ampak poslal sem kmalu na to vsa pisma in juxkarte, katere sem prejel od slavnega agenta — Venokovega Janeza g. župniku v pregled z namenom, da bi ga prepričal v „pristni“ pobožnosti agentovi, ter da mu dokažem „črno na belem“, da je katoliški agent sam prav — razločno — povedal v pismu, da so mu g. župnik dali — ves pogum — za agitiranje.

Za odgovor prejel sem pa aledeče pismo in izjavó:

Gospod učitelj!

Prebravši Vaše pismo, Vam meni poslana pisma vse neprebrane vračam nazaj.

Pristavljam pa, jast nisem v zvezi z nobenim agentom in tudi ne z Črničcem.

Izjavljam pa tudi: Črničca za agitiranje nisem jest ne najel, ne plačal, in mu tudi kozarca vina ne dal; in toraj tudi nisem odgovoren, če je isti komu kako krivico storil.

In trdim še, da kar sem jest agitiral nisem s svojimi besedami nobenemu — ne Vam ne gospod Lenčetu kako krivico naredil. S spoštovanjem!

Gregor Šlibar.

Kaj g. urednik! Ali ni naš „gospod“ „velik ženij“ v kovanju izjav?!

Sicer se navidezno sramuje umazane zveze z agentom — a agent, ki je pred nekaj leti kahal — živnega mačka in ki je živemu petelinu iztaknil oči ter ga potem učil „kole“, ta agent je na vse to še 6. januarja 1901 pred razpostavljenim sv. Reš. Telesom očitno in na glas v pričlo župnika molil „Očenaše“ za — nejevernike in sovražnike iz tukajšnje fare. Le malo je manjkalo, da nas ni naštel kar po imenu. Gospod urednik! Ali Vi kaj verjmete župnikovim izjavam? Jaz nikakor ne! Zdravi!

Ivan Petrič, učitelj.

Iz Vinice, 12. februarja. Naša narodna čitalnica je proslavila dne 10. febr. t. l. desetletnico svojega obstanka s tem, da je slavila, akoravno malo pozno — 100. letnico rojstva Fr. Prešerna. Čisti dohodek je namenjen za spomenik pesnika-prvaka. Vspored je bil dostojen tega slavja: Životopis Prešerna, petje igra in ples. Vse točke so se prav povoljno zvršile. K slavnosti ste prihiteli tudi sosednji čitalnici in to mati-čitalnica iz Črnomlja in hčerka čitalnica iz Bosiljeva v obitem številu, ter so njiju člani pri veselici tudi sodelovali, za kar jim bodi srčna hvala. Veselica je bila izvanredno dobro obiskana, tako, da so bili prostrani prostori natlačeno polni. Mestna godba iz Črnomlja nam je prav všečno igrala in ob 4. uri zjutraj rajalo je še vedno 15 parov belokranjsko kolo. Domače ljudstvo ne more prahvaliti tega večera užitek. Saj pa si tu videl tudi zraven katolika sedeti pravoslavno obitelj, zraven lajka miroljubnega duhovnika in zraven liberalca tudi klerikalca. A vzlic tej različni družbi se zabava ni kalila. Prešernov duh — poln ljubezni je spjal naša srca v veselo harmonijo, ter nas navdal z veselim upom, da se boče tudi v Belokrajini kmalo pokazalo solnce napredka in sloboda. V to pomozi Bog in sreča junaška!

Iz Gradca, 11. februarja. Po izvenakademski podružnici sv. Cirila in Metoda v Gradcu dne 7. t. m. prirejeni zabavni večer se je vkljub silno slabemu vremenu izvrstno in na splošno zadovoljnost izbrane občinstva obnesel. K temu uspehu so največ pripomogli vseučiliščniki in tukaj živeči bratje Čehi. Udje so se, izvzemši nekaterih zavednih narodnjakov po svoji odsotnosti odlikovali. Tamburaški zbor akad. društva „Sloboda“ pod vodstvom g. med. stud. Gjurjo Frankovića je vse točke jako fino izvajal in žel burno zahvalo. Največja zahvala gre požrtvovalnosti in spretnosti voditelja. Pevski zbor akademičnega društva „Triglav“ pod voditeljem jur. Fran Ratajem, kateremu se je iz Maribora za podporo sezval gosp. Ašec, je splošno zadovoljil in na občno zahtevanje več točk dodal. Po igri se je vnel živahen ples, kateri je trajal do ranega jutra na veliko veselje mladine.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 15. februarja.

— Naše cerkve in politikujoči duhovniki. Na prijaznem griču ob cesti, ki pelje iz Ljubljane proti Kranju, prav tam, kjer se okrajna cesta v Škofjo Loko odcepi, stoji pod faro Sorško spadajoča podružna cerkev posvečena sv. Miklavžu. Ni dolgo tega, kar je neki potnik, hoteč spraviti molitev, objuljeno sv. Miklavžu, prestopil prag tega božjega hrama, ki je tem bolj posvečen, ker hrani še kost svetnika. A čudom se je čudil. Sv. Miklavž bil je z vrvmi zvezan k oltarju, na vrveh visele so stare strgane srajce, ženski ušpeteljni, spodnja krila s grenerami, zamazane po-

steljne rjuhe, sploh umazano mežnarjevo perilo. Golobje, kokoši, race, petelini in druga kuretnina imela je tam svoje torišče, tla so zamazana in polna odpadkov teh živali. Cerkev s svetinjo sv. Miklavža postala je sušilnica mežnarjevega perila, torišče kuretnine, a nihč tega ne vidi. Kje je župnik iz Sore, da tako oskrunjenje hiše božje dopusti, kje je škof, da tega ne vidi? No, ti gospodje imajo družega opravila dovolj. V cerkvi jih ne najdeš, pač pa na voliščih, kjer se pehajo, agitirajo in sovraštvo netijo. Pa naj vera ne peša, če so cerkve, znamenja pobožnosti našega ljudstva, zanemarjene, če jih že vsak mežnar porabi za svojo kašto, duhoven se pa povsod drugod, pravi nebodigatreba; najde, le tam ne kjer bi moral biti. Sv. Miklavža seveda to ne bo jezilo. Naprotno! Še vesel bo, saj ga je obiskal in opravil molitev v njemu posvečeni cerkvi liberalcev, brezverec, hudiču prodana duša, kateri se je zgražal nad takim oskrunjenjem, ki ga je storil pobožen, vsak dan rožni venec, moleč in v milosti naših gospodov živeč — klerikalec.

— Slovensko gledališče. Jutri, v soboto 16. t. m. igra se prvokrat v sezoni, velepriljubljena čarobna burka s petjem v treh dejanjih „Hudobni duh Lumpacij Vagabund“ ali „zanikrna trojica“. „Lumpacija Vagabunda“ igra g. Dobrovolny, mizarja Lima, g. Deyl, krojača Klopčiča g. Boleška, čevljarja Kneftro, g. Kerdan, sicer nastopi vse dramsko oseboje.

— Slovensko gledališče. Na višino Tannhäuserjeve reprodukcije se „Lohengrin“ pri nas ni povzdignil. Vzrok je deloma v polifoniji, oziroma razdeljenosti zborov, ki zahtevajo v „Lohengrinu“ nastop „en masse“, nekaj pa, in morda dobršen del, v manj skrbni pripravi in izvršitvi. V zboru se sinoči zopet nekaterim nič ljubilo ni; nekaj nepreciznosti gre morda na rovaš študiranja po notah: pevec, ki ima te veliko v rokah, je na odru rad nesiguren. Tu ne pomaga nego memoriranje. Divno je zopet pel gosp. Olszewski, ki je tudi po postavi in nastopu krassen Lohengrin. Vredna partnerica mu je gđ. Carneri, g. Vašiček vzdržal se je popolnoma na prejšnji višini. Gospod Nolli, ki je bil v prvem nastopu posebno dober, posvetil je sinoči fraziranju več pozornosti, na to stran je bila v prvi polovici drugega dejanja tudi gđ. Radkiewicz kaj dobra, in zopet moramo obžalovati, da nam ni sojeno, slišati njen alt v kaki izključno altovski partiji. Drugo se je obdržalo na prejšnji stopnji, zbor je prišel po mestih bolj do veljave. — Ekonomija bi zahtevala, da se stare igre minuciozno študirajo; tega mnenja je bilo tudi občinstvo, ki se sinočnje predstave ni nič kaj preobilno udeležilo. A.

— Sokolova maskarada. Le še malo dni in odprla se bo Sokolova dvorana zadnjikrat v kratkem letošnjem predpustu, da se zaključí Kurentovo kraljevanje z res najfinnejšo in najelegantnejšo, najbolje renimirano Sokolovo maskarado. Brez hrupne reklame dela se neumorno na to, da tudi letošnja maskarada ostane na višini dosedanjih, in jih celo prekosi bodi si glede finosti in elegancije mask, bodisi glede dekorativnega dela, o katerem hočemo spregovoriti kaj več jutri. Tudi naše ljubeznjive dame iz najboljših slovenskih krogov delajo na tibem, da prenesetijo obiskovalce maskarade kar najprijetnejše, saj so ravno one tisti magnetični faktor, ki daje Sokolovim maskaradam poseben sijaj in so vsako leto najkrasnejši nakit v okviru Kurentovega kraljevskega dvorca.

— Od Sv. Vida nad Cerknico se nam poročajo vedno zanimivejše stvari. Fanatizem ondotnih klerikalcev raste od dne do dne. Ker se jim je, na njih veliko žalost in jezo, 9. t. m. pri občinski seji prvi poskus glede izvršitve „blagega“ programa, katerega smo zadnjč pojasnili, ponesrečil in jih tako vstrašil znan rek, ki pravi: „Kakoršen začetek, tak konec“, zato so prevzele nekatere ženičice ta velevažen posel ter sestavile nov načrt. Govorijo namreč: „Ko bi me zvedle za tistega „zlodja“, ki našega predobrega „gaspuda“ po tistih „umazanih cajtengah“ dajejo, bi ga takoj z motikami napadle ter tako naredile j edenkrat za vselej mir, potem pa če smo še tako dolgo zaprte.“ Gospod Lovšin! čestitamo Vam, da imate tako

vrlo — junaške pristaše, in še celo med ženskimi spolom. Prav dobro jim morate snati na srček pihati, da so tako vnete za Vas. Kdor zna, pa zna! V kratkem se zopet vidimo, če nas do takrat ne izvoha kakva premetena ženičica in nas ne pošljejo prezgodaj v krtovo deželo. Ej „gaspud, gaspud“, zopet vam bo morebiti tisti Vaš prijatelj pisal, kaj počenjate, da ste zopet na „prangerju“ v „Slov. Narodu“; in tedaj mu prav odkritosrčno odpišite: „Mea culpa, mea culpa“.

— X —
— Ustanovni shod društva „Ljubljanska meščanska godba“, o katerem smo že omenjali, vrši se v četrtek dne 21. februarja t. l. ob pol 8. uri zvečer v areni „Narodnega doma“. Dnevni red obseza: a) Nagovor predsednika pripravljalnega odbora; b) posvetovanje in potrditev načrta za društvena pravila; c) volitev predsednika, podpredsednika in 8 odbornikov; d) raznoterosti. Po zborovanju je na čast ustanoviteljem promenadni koncert cele godbe ter prosta zabava. — Ljubljanska meščanska godba se je z dosedanjimi nastopi občinstvu tako prikupila, da bi je ne mogli več pogrešati. V letošnji predpustni sezoni je svirala pri 35 plesih v Ljubljani in zunaj Ljubljane, a povsod v občo zadovoljnost. Da se godbi osigura obstoj in popolnitev, je pa treba, da jo sleherni po svoji moči podpira. Čim večja bo podpora, tem krepkejša se bo godba razvijala. Na ustanovnem zboru se položi temelj godbi, zategadelj je pričakovati mnogobrojne udeležbe. — Pristop na zborovanje je dovoljen vsakteremu.

— Opravilni načrt nabornih komisij na Kranjskem za leto 1901. je naslednji: A. Naborna komisija c. in kr. dopolnitvenega okr. poveljstva št. 17 v Ljubljani. Naborna komisija št. I. Dne 18., 20., 21. in 22. marca: Nabor v Ljubljani za sodni okraj ljubljanske okolice; dne 23. in 26. marca: Nabor na Vrhniki za istoimenski sodni okraj; dne 28. in 29. marca: Nabor v Ljubljani za mesto Ljubljano. Naborna komisija št. II. Dne 18. in 20. marca: Nabor v Kamniku za istoimenski sodni okraj; dne 22. in 23. marca: Nabor na Prevojah za sodni okraj Brdo; dne 26. in 27. marca: Nabor v Višnjigori za istoimenski sodni okraj; dne 28., 29. in 30. marca: Nabor v Litiji za istoimenski sodni okraj; dne 1. aprila: Nabor v Radečah za istoimenski sodni okraj; dne 2. in 3. aprila: Nabor na Krškem za istoimenski sodni okraj; dne 9. in 10. aprila: Nabor v Kostanjevici za istoimenski sodni okraj; dne 12. in 13. aprila: Nabor v Mokronogu za istoimenski sodni okraj; dne 15. aprila: Nabor v Trebnjem za istoimenski sodni okraj; dne 16. aprila: Nabor v Žužemberku za istoimenski sodni okraj; dne 18., 19. in 20. aprila: Nabor v Rudolfovem za istoimenski sodni okraj; dne 22. aprila: Nabor v Metliki za istoimenski sodni okraj; dne 24. aprila: Nabor v Črnomlju za istoimenski sodni okraj; dne 26. in 27. aprila: Nabor v Kočevju za istoimenski sodni okraj; dne 29. in 30. aprila: Nabor v Ribnici za istoimenski sodni okraj; dne 1. maja: Nabor v Velikih Laščah za istoimenski sodni okraj; dne 2., 3. in 4. maja: Nabor v Radovljici za ves politični okraj Radovljica; dne 6., 7. in 8. maja: Nabor v Kranju za sodna okraja Kranj in Trzin; dne 9., 10. in 11. maja: Nabor v Škofji Loki za istoimenski sodni okraj. — B. Naborna komisija c. in kr. dopolnitvenega okrajnega poveljstva št. 97 v Trstu. Dne 12. in 13. aprila: Nabor v Vipavi za istoimenski sodni okraj; dne 15., 16. in 17. aprila: Nabor v Postojini za sodna okraja Postojina in Senožeče; dne 19. in 20. aprila: Nabor v Ilirski Bistrici za istoimenski sodni okraj; dne 22. aprila: Nabor v Logatcu za istoimenski sodni okraj; dne 24. aprila: Nabor v Ložu za istoimenski sodni okraj; dne 26. aprila: Nabor v Cerknici za istoimenski sodni okraj; dne 29. in 30. aprila: Nabor v Idriji za istoimenski sodni okraj.

— Narodna čitalnica v Kranju priredi v soboto dne 16. februarja veselo spleso v svojih prostorih. Pri plesu svira oddelek „Ljubljanske meščanske godbe“. Začetek ob pol 9. uri zvečer. Ustopnina: Za člane 60 vin., za nečlane 1 krono.

— Streliški klub v Zagorji ob Savi priredi na pustni ponedeljek dne 18. t. m.

v prostorih g. Müllerja maskarado. Ker bodo v Zagorji to prva maskarada, je zanimanje veliko. Napovedale so se že različne maske, užitka utegne biti torej dovolj.

— Mestna kopel. Od 3. do 9. svečana oddalo se je v mestni ljudski kopelji vsega skupaj 270 kopelij in sicer za moške 239 (pršnih 150, kadnih 89) za ženske 31, pršnih 5, kadnih 26).

— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 2. do 9. febr. kaže, da je bilo novorojenov 19, umrlih 18, mej njimi jih je umrlo za škariatico 1, za jetiko 3, za vnetjem sopilnih organov 3, vsled mrtvouda 3, za različnimi boleznimi 8. Mej njimi so bili tujci 4, iz zavodov 11. Za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer za škariatico 4, za vratico 1, za ušenom 1, za rudečicami 2 osebi.

* Šola dramatikov. V Newyorku so ustanovili šolo dramatikov. Kursa trajata dve leti. Učenci se pouče o teoriji dramatične umetnosti, potem študirajo najimunitnejše in najpopolnejše igre in končno se vadijo pisati igre, najprej enodejanke in končno petdejanke. Najboljše igra se vprizori v gledališču. „Gaulois“, ki je objavil to novico, spominja pri tej priliki na anekdoto, katere junak je bil Labiche. Tega je nekaj nekdo vprašal, kako prav za prav nastanejo gledališke igre. „To je čisto priprosto“, je odgovoril Labiche. „Jaz vzamem par knjig popirja, pero, ter sedem za mizo.“ In smeje je dostavil: „Drugih težav sicer pri tem ni nobenih.“ Ali seveda — samo znati je treba!

* Lex Heinze v Rimu. Krasni vodometa pred termami Dioklecijana v Rimu je te dni rimsko ljudstvo samo odkrilo, ker so delali pri obč. svetu ondotni klerikalci radi „nenravnosti“ skupin velike sitnosti. Klerikalci so hoteli vodnjak decela odpraviti, češ, da so kipi Rutellija nesramni. Obč. svetniki so zaman ugovarjali, da so celo v cerkvi sv. Petra goli kipi in gole slike žensk in moških, klerikalci niso odnehali in skušali obč. svet ustrahovati. Te dni pa se je zbrala velika množica, podrla ograjo ter z največjim krikom razkrila vodometa in vodnjak. Policija ni mogla tega zabraniti, zato pa je danes umetniško delo Rutellija na ogled vsemu svetu.

* Brlog nenravnosti. Z Dunaja poročajo, da so ondi zaprli 15letno dekle, Ruziko Friedl radi vagabundaže. Ta je povedala, da se bavi maséza Anastazija Brabetz s tem, da lovi jedva malo odrasle deklice in jih izroča gospodom v zabavo. Njeno stanovanje je bilo ostuden brlog nenravnosti. Razen Brabetz je policija zaprla še dve njeni pomočnici.

* Lev v garderobi. Gospod. Lucija Medlon, varietépevka, je doživela v manheimskem gledališču te dni prav neprijeten dogodek. Po predstavi je šla v svojo garderobo, da bi se preoblekla. Ali tu je srečala velikega leva, ki je ušel dompterju Princu in se klatil po gledaliških hodnikih. Pevka je zakričala in omedlela. K sreči je prišel Princ in odvedel leva v kletko. Pevka pa je obolela.

* Kače napadle hišo. Neko hišo v Llanelyju v južnem Walesu so — tako poroča list „Zoologist“ — pred kratkim posetile kače v celih trumah. Lezle so po stopnicah, legle na pohištvo ter se udomačile po sobah in spalnicah. Prebivalci so jih pobijali, in našli v zidu 40 gnezd kač, ki sicer niso bile navarne. V zidu so našli še 1200 nerazvitih kač. Koliko bi jih bilo prišlo na dan čez šest tednov!

* §§ za zakonske kandidate. Iz New-Yorka poročajo: Zakonodajski odsek države Minnesota je dobil predlog, glasom katerega naj bi bila sklenitev zakona prepovedana ljudem, ki so podvrženi blaznosti, jetiki ali drugim dedičnim boleznim in nad 45 let starim ženskam. Vsak zakonski kandidat se mora izkazati z zdravniškim spričevalom, da je zdrav, sicer bo ostro kaznovan. Ta zakon naj izboljša ondotno ljudstvo, ki je menda jako bolno in zanikerno. Tudi v drugih američanskih državah imajo take zakone.

* Umorjen zapeljivec? „New York Herald“ poroča, da se je pripetilo v malem mestu Arlington v nedeljo zjutraj izredna tragedija. Višji uradnik Thomas G. Barker je opazil že dolgo časa, da ima njegova žena nekaj na vesti, kar jo teži. V soboto zvečer pa mu je povedala, da jo je župnik

John A. Keller pred letem posilno onečastil. Barker, 39 let star mož je šel v nedeljo zjutraj k župniku ter ga petkrat obstrelil. Župnik, 38 let star mož je zatrljeval, da je nedolžen. Ranjen je bil smrtno. Barker se je izročil policiji sam.

Književnost.

— Slovanska knjižnica. Urejuje in izdaja A. Gabršček. „Vstajenje“. Roman v treh delih. Napisal grof Lev Nik. Tolstoj. IV. zvezek. Cena 40 vin.

— Franjo baron Trenk i njegovi panduri. Istoricka razprava. Napisao dr. Ferdo Šišić. Cena poštom 1 K 60 vin. U Zagrebu. Naklada in tisk Dioničke Tiskare 1900. Str. 795.

— Život. Knjiga III. sv. II. Slike: Giorgione: Venus. R. Valdec; Biskup J. J. Strossmajer. R. Valdec; Franjo Rački. R. Valdec; M. Dimitrijević. R. Valdec; Grofica M. Khuen-Hedervary. R. Valdec; Kiparstvo. R. Valdec; Slikarstvo. Sadržaj: Srgjan Tucić: Preludij. Oton Zupančič: Daviza. Branimir Livadić: Mali probici. Drag. M. Domjančić: Moja ljubav. G. d'Annunzio; Raskošnik i Lazar. Sergij P.: Iz dubrovačkih soneta. Milan Marjanović: Gabriele D'Annunzio. A. G. Matoš: Mileta Jakšić. Iz književnog i umjetničkog svijeta: Glavna skupština društva hrvatskih umjetnika. Proslava četiristogodišnjice hrvatske književnosti. Kazalište: Narodni divadlo. Tehnika moderne drame. Književnost: Dubrovačka književnost kanosika Stojanovića. Iz krajiškog posijela. V. Gudel: Kajkavske drame. Umjetnost: Treća izložba društva „Manes“. Izložba plakata u Pragu. Smotra. „Život“ iznova toplo preporučamo.

— „Slovanski Přeľad“. 5 štev. III. letnike te izborne slovanske revije, katero priporočamo najtopleje vsakomur, ki se zanima za slovansko kulturno gibanje in napredovanje, ima tole vsebino: Fr. Kvapić: Z básni Bronislawa Grabowského. (Slika) Ad Černý: Bronislaw Grabowski, Dr. O. Wagner: Dva moderní dramatické obrázky. J. Hudec: Dr. France Prešern. (1800—1849) Jeho život, doba z basničkého díla. Dopisy: Iz Petrograda, iz Varšave, s Poznanja, iz Hrvatske in iz dežele Slovencev. Slovinů Slované severozápadní: Slované vychodní: Jihoslované: Posudky a oznamy: Slike Bron. Grabowski. Henryk Sienkiewicz. A. Michajlov.

— Pregršt šuštnja. Skupio Neurastenicus. Cena 3 K. Dionička tiskara u Zagrebu. Tako je naslov elegantni, ilustrovani zbirki satiričnih in humorističnih pesmi na hrvatske politične, socialne in literarne razmere. „Neurastenicus“ dr. Vicko Mihajlević odvetnik v Spletu. To lepo in duhovito knjigo toplo priporočamo.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 15. februarja. Vprašanje glede nenemških interpelacij še vedno ni rešeno. Predsednik grof Vetter je danes konferiral v tej zadevi z raznimi parlamentarci. Načelnik hrvatsko-slovenskega kluba dr. Ivčević je grofu Vetterju rekel, da bi njegov klub smatral odklanjanje nenemških interpelacij za kršenje ravnopravnosti in za provokacijo Slovencev in Hrvatov. Nemške stranke so se postavile na stališče Bärnreitherjevo, da smejo v protokol priti samo nemške interpelacije. Sodi se, da bo Vetter sedaj ali poskusil kot predsednik stvar dognati ali pa bo odločitev prepustil zbornici.

Dunaj 15. februarja. V tukajšnjih političnih krogih se govori, da odstopi Körberjevo ministrstvo še pred Veliko nočjo ali pa mej velikonočnimi prazniki in sicer vsled tega, ker ni prav nobenega upanja, da bi to ministrstvo zamoglo doseči kak pozitiven uspeh. Koliko je na teh govoricah resnice, se seveda še ne da presoditi. V zvezi s tem je naznanilo „N. Fr. Pr.“, da bo vlada prosila Čehe, naj umaknejo svojo zahtevo, da se mora o vseh vladnih predlogih vršiti prvo branje. Čehi tej prošnji nečejo ustreči nego zahtevajo, da morejo vse predloge priti na prvo branje.

Dunaj 15. februarja. V včerajšnji tajni seji poslanske zbornice je

predsedništvo pozabilo poskrbeti, da bi se bil napravil zapisnik, in da bi se isti verificiral. Da se to popravi, imela bo zbornica v sredo zopet tajno sejo.

Dunaj 15. februarja. Poljski klub je imel danes sejo, v kateri je izrekel svojo ogorčenje radi govorov narodnih maloruskih poslancev Kosa in Vassilka ter sklenil, reagirati na te govore pri prvi priliki.

Krakov 15. februarja. Iz Kijeva se poroča, da je ondotno sodišče sedem visokošolcev obsodilo na smrt.

Belgrad 15. februarja. V vladnih krogih kakor tudi mej občinstvom je nastalo veliko ogorčenje zoper avstrijske vladne kroge, ker niso pustili prepeljati Milana v Srbijo.

Rim 15. februarja. Zanardelli je prevzel misijo, sestaviti novo ministrstvo.

Madrid 15. februarja. Zdaj je vlada tudi v Madridu samem proklamirala obsedno stanje. Tudi je danes prepovedala rabo interurbanega telefona. Vse javne funkcije v stolnem mestu je vlada poverila vojaštvu. Tudi včeraj so se primerile krvave rabuke. Ljudstvo je naskočilo več samostanov in jih bombardiralo. Orožniki in vojaki so streljali na ljudstvo. Aretovanih je bilo kakih 600 oseb. Ponoči je ljudstvo zopet naskočilo dva samostana. Menihi so zvonili in s tem priklicali vojaško pomoč. Prišlo je do boja, v katerem je bilo več oseb ranjenih, mej njimi tudi neki višji častnik. Ravno taki boji so bili v Valenciji, kjer je bilo nekaj oseb v boju z vojaštvom ustreljenih in mnogo ranjenih. Vlada je tudi tukaj razglasila obsedno stanje. Danes je grof Caserta odpotoval na Francosko. V nedeljo je shod zastopnikov liberalne, republičanske in narodnomonarhistične stranke, ki naj povzroči zvezo vseh teh strank za boj zoper klerikalizem.

London 15. februarja. Parlament je bil včeraj otvorjen s prestolnim govorom, v katerem je rečeno, da bo Angleška vojno v Južni Afriki nadaljevala, dokler Burov popolnoma ne podvrže.

Narodno gospodarstvo.

Nov dalmatinski železniški projekt.

Spisal dalmatinski drž. poslanec, dvorni svetnik Vitez Vuković.

Kaže se skoro, kakor bi ne imeli še projektov za dalmatinske železnice, ki naj bi vzdrževale zvezo z monarhijo. Kakor čujem iz merodajnega vira, se bavijo na poklicanem mestu celo z idejo dalmatinske otočne železnice od Istre s pomočjo trajektov preko otokov Čres in Pag na dalmatinsko kopno.

Ideja gradnje železnic po trajektih pač ni nova; taki železniški trajekti so se ob težavnih okolnostih napravili, preko velikih morskih ožin na Švedskem, na Norveškem in na Danskem, a slednjič se je izvršil tak trajekt pri veliki sibirski železnici. Mislim tu na trajekt na Bajkalskem jezeru, ki dokazuje, da so taka podjetja v gotovih okolnostih možna, ako je le resne volje in energije. Kazalo se je, da bo Bajkalsko jezero delalo nepremagljive težave nadaljevanju sirske železnice od Irkutskaja do Sretenska. To jezero je jedno najglobokjših kotlin sladke vode na zemlji (do 1500 metrov globočine) in plovstvo po njem je bilo med najtežavnejimi zaradi tam vladajočih viharjev. Po dolgoletnih študijah in hidrografiskem proučevanju je odbor sirske železnice sklenil, da se bo prevoz preko bajkalskega jezera vršil na parniku, prirejenem za lomljenje ledu in ki bo jermal na-se ves železniški vlak. Prevozna črta je dolga 64 kilometrov in se prevoz vrši s trajektno ladijo, zgrajeno od graditelja trajektov, Armstronga v Newcastlu. S tem je pač podan dokaz, da je možen prehod preko jezer in zalivov, na katerih so razmere veliko težavnejše, nego na našem Kvarneru. Omenjeni projekt otočne železnice v Dalmaciji je prav za prav že šesti reani projekt za zgradnjo železniške zveze srednje Dalmacije z monarhijo in z železniško mrežo v okupiranih deželah Boana in Hercegovina, kar jih je prišlo na tapet v sadnjih tridesetih letih, ne da bi bilo kaj nastalo iz njih.

(Dalje prih.)

Proti zobobolu in gnjilobi zob
 izorno deluje
antiseptična
Melusina ustna in zobna voda
 utrdi dlesno in odstranjuje neprijetno sapo iz ust.
 Cena 1 steklenici z rablinim navodom 50 kr.
Zeloga vseh preležanih zdravi.
 Po pošti raspoložljiva se vsak dan dvakrat.
Jedina maloga (28-7)
dež. lekarna M. Leustek, Ljubljana
 Bealjeva cesta št. 1, sraven mesarakega mostu.

Dež. gledališče v Ljubljani.
 Stev. 73. Dr. pr. 1092.

V soboto, dne 16. februarja 1901.
 Prvikrat v sezoni:
Hudobni duh Lumpacij Vagabund
 ali zanikrna trojica.

Čarobna burka s petjem v treh dejanjih. Spisal J. Nestroy. Poslovenil J. Alešovec. Godba Müllerjeva. Režiser A. Verovšek. Kapelnik Hil. Benisek.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7 1/2 uri. — Konec po 10. uri.
 Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in kr. poh. polka Leopold II. št. 27.
 Prihodnja predstava bo v torek, dne 19. februarja. Drugikrat v sezoni: „Lumpacij Vagabund“. Začetek ob 7 1/2, 6. svečer, konec ob 8. uri.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 12. februarja: Julija Miklič, delavčeva hči, 1 dan, Cesta v mestni log št. 15, življenjska slabost. — Alojzija Koren, zasebnica, 86 let, Marije Terezije cesta št. 8, ostarelost. — Mihael Prepeluh, tesar, 57 let, Karlovska cesta št. 3, otrpnenje srca.
 Dne 13. februarja: Dr. Pavel Drachaler, koncipist, 27 let, Šolaki drevore d št. 2, jetika.
 V deželni bojnici:
 Dne 9. februarja: Marija Franc, pletkalka, 49 let, vnetje obistij.
 Dne 10. februarja: Ana Žontar, dninarica, 60 let, naduha.
 Dne 11. februarja: Katarina Vidmar, gostija, 80 let, ostarelost.
 Dne 12. februarja: Vinko Nosan, črevljar, 27 let, možganska jetika.

Meteorologično poročilo.

Vilina nad morjem 808-2 m. Srednji srčni tlak 756-0 mm.

Februar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo	v 24 urah v 54 urah
14.	9. svečer	739,7	-11,8	sl. svzhod	jasno	
15.	7. jutraj	741,5	-18,8	sl. jzhod	megla	
	2. popol.	741,7	-8,0	sl. jzhod	jasno	00 mil.

Srednja večerajšnja temperatura -12,8°, normale: -0,3°.

Dunajska borza

dne 15. februarja 1901.

Skupni državni dolg v notah	98:45
Skupni državni dolg v srebru	98:3
Avstrijska zlata renta	118:30
Avstrijska krona renta 4%	98:15
Ogrska zlata renta 4%	118:15
Ogrska krona renta 4%	93:45
Avstro-ogrski bančne delnice	168:6
Kreditne delnice	672:—
London vista	240:60
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117:42 1/2
20 mark	23:50
20 frankov	19:16
Italijanski bankovci	90:30
C. kr. cekini	11:31

Ljubljanska kreditna banka

Laibacher Creditbank
 v Špitalskih ulicah št. 2
 menjalnica v pritličju
 sprejema vloge na hranilne knjižice ter iste obrestuje po 4% od dne vloge do dne dviga,
 3% rentni davek od teh hranilnih vlog plača banka sama.

Ljubljanska kreditna banka
 Izplača tudi večje svote brez odpovedi. (11-38)
 Zunanjim vlagateljem
 so na željo poštne hranilnične položnice na razpolago v svrhu poštne proste vpošiljavitve zneskov.

VABILO

na
plesno veselico
 katera bo
 v soboto, dne 16. februarja
 ob 4. uri popoldne
 v Šarabonovi gostilni
 na Zaloški cesti šte. 1.
 Godba na lok.
 Vstopnina za osebo 20 kr.
 Ples se vrši v novosezidani veliki dvorani.
 K mnogobrojni udeležbi uljudno vabi
 gostilničar.
 251-1)

Zahvala.

Podpisanci pogoreli smo dne 2. januarja t. l., katerih poslopja so bila zavarovana pri vzajemno zavarovalni banki „Slaviji“ v Pragi. Ta je po svojem generalnem zastopu v Ljubljani škodo takoj cenila in jo nam tako točno in povoljno izplačala, da si štejem v prijetno dolžnost, javno je zahvaliti in vsakomur najtopleje priporočiti.
 V Smerjah okr. II. Bistrica 10. februarja 1901.
 Janez Meršnik. Anton Maslo. Jožef Ambrožič. + Anton Kovačič, p. m. Ivan Renko. Janez Kovačič. Jožef Kovačič. Helena Nemc.

Ces. kr. avstrijsko državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. februarja 1901. leta.
 Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linz; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inmost; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inmost, Bregene, Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Reifling v Steyr, Linz, Budejovic, Pizen Marijine vane, Heb, Franzove vane, Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 10. uri po noči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste. — Proga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7. uri 17 m jutraj osonni vlak v Novo mesto, Straže-Toplice, Kočevje. — Ob 6. uri 55 m svečer osonni vlak v Novo mesto, Kočevje. — Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pizna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Pizna, Budejovic, Solnograda, Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregene, Inmosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m svečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Ob 8. uri in 44 m jutraj osonni vlak iz Novega mesta in Kočevja. — Ob 2. uri 32 m popoldne osonni vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta in Kočevja. — Ob 8. uri 48 m svečer osonni vlak iz Straže-Toplice, Novega mesta, Kočevja. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m svečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m svečer, ob 11. uri 8 m dopoldne, ob 6. uri 10 m jutraj.

Böttger-ja podganska smrt
 za popolno pokončanje vseh podgan, strupa prosta za ljudi in domače živali, à 40 kr. in 60 kr., se dobiva samo
 v deželni lekarni „pri Mariji pomagaj“ M. Leustek-a v Ljubljani.
 Z uspehom podganske smrti sem bil jako zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18 podgan mrtvih in torej lahko vsakomur priporočam to sredstvo.
 Schweinfurt, dné 11. februarja 1899.
 (269-2) L. Kres, mlekarja.

Nikdar več v življenju!!

355 važnih komadov
 za samo 3 K 60 h.
 1 krasna pozlačena ura s lepo verižico, s jednoletno pismeno garancijo, 6 finih žepnih robcev, belih ali barvastih, ovratnica z orientalskimi biseri, najlepší ženski nakit, 1 lep moški prstan z imitiranim žlahtnim kamenom, tudi za dame, 1 garnitura manšetnih in srajčnih gumbov iz double-zlata, vsi s patentnim zaklopom, 1 krasen smodkin nastavek z jantajem, 1 ff žepni nož, 1 komad dišečega toaletnega mila, 1 usnjat portmoné, 1 toaletno zrcalo z etujem, 1 par bontonov z imit. briljantom, prav dobro ponarejenim, 1 večna beležnica, 20 predmetov za dopisne potrebe in še 255 raznih stvari, neobhodno potrebnih v hiši, gratis.
 Vse skupaj z uro, ki je sama tega denarja vredna, velja le 3 K 60 h.
 Raspoložljiva proti povzetju nova krakovska razpošiljalna tvrdka (346)

F. Windisch

Krakow No. B/X.
 Za neugajajoče se vrne denar.

L. Luser-jev oblič za turiste.

Priznana najboljša sredstvo proti kurjim očesom, žuljem itd. itd.
 Glavna zaloga:
 L. Schwenk-ova lekarna
 Dunaj-Meidling.
 Zahtevajte Luser-jev oblič za turiste po 60 kr.
 Dobiva se v vseh lekarnah.
 V Ljubljani: M. Mardetschläger, J. Mayr, O. Piccol. V Kranju: K. Savnik. (486-30)

Hajd' na beli vrh planine,
 Kjer solnce žarek sneg topil!
 Tu gor' mi vsaka bol premine,
 Veselja srce prekipi,
 In vriskam, da od skal odmeva:

„Pozdravljena, prelepa zemlja!
 Pozdravljen, krog sneženih glav!
 Napijam Vam, kar najbolj pravo
 Za grlo, tek in za prebavo
 Očeta Klavercja „Triglav“!“

Najlepši postranski zaslužek.

(200 do 600 kron mesečno)

se doseže s prodajo zakonito dovoljenih srečk s mesečne obroke mej prijatelji in znanci. — Povpraša naj se pri
bančni tvrdki Kronfeld & Co. v Zagrebu.

Hôtel-restavrant v Ljubljani

na dobro obiskanem prostoru, z lepo opremljenimi sobami za tuje, se radi rodbinskih razmer
dá takoj v najem.
 Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.
 (335-2)

! Za gostilničarje, trgovce ali kapitaliste!

Lepo posestvo

obstoječe iz velike novejšje hiše in obsežnega sadnega vrta, je na prodaj. Hiša stoji v živahnem trgu na Kranjskem, v lepi legi tik kolodvora, ter ima reno mirano restavracijo s sobami za tuje; zaradi velikega prometa bi bila posebno pri pravna za trgovino z deželnimi pridelki. — Najemnina vseh vedno oddanih prostorov obrestuje po odbitku davkov in popravi čisto glavnicu 70.000 K, neračunski gostilniškega dobička.
 Posestvo se proda zaradi zasebnih razmer dosti pod izkazljivo rentabilnato. Kupec bi moral plačati na račun 14-16.000 K, ostala kupnina lahko ostane zavarovana.
 Pojasnila daje dr. D. Trce, odvetnik v Gorici.
 (350-1)

Trgovski učenec

se takoj sprejme v trgovino z mešanim blagom. (342-1)
 Kje? pove upravnistvo „Slov. Nar.“.

Lepa nemeblevana mesečna soba
 na Poljanski cesti št. 21
 se odda takoj.
 Razgled na ulico. (312-3)

Išče se priletna blagajničarica

zmožna slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi. Med službo jej preostaja mnogo časa za šivanje ali pletenje. — Prednost imajo revne vdove. — Ista dobi pristo stanovanje in primerne odstotke. (348-1)
 Več se izve v upravnistvu „Slov. Naroda“.

Sprejme se takoj (320-2)
absolviran vinorejski in vrtnarski učenec
 pri Ormoški graščini.

Ker je gospod Anton Kos, posestnik v Novem mestu, umrl, proda se po njegovih dedičih v Trški gori pri Novem mestu v dobrem stanu nabajajoč se

vinograd

s hišico in vso upravo vred. Natančnejši pogoji izvedo se pri gosp. L. Ropas-u, tajniku mestne hranilnice v Novem mestu. (333-1)

Fran Varlec, trgovec v Brežicah
 išče za svojo trgovino z mešanim blagom pod ugodnimi pogoji
trgovskega pomočnika.

Prednost imajo oni, kateri so večši korespondence v obeh deželnih jezikih ter knjigovodstva, in so vojaščine prosti. (347-1)
 Ob enem se sprejme
spreten prodajalec.
 Ponudbe naj vložé le zanesljivo dobre moči.

Domač

plesni venček

priredi se
 v nedeljo 17. februarja
 v gostilni „pri znamenju“
 na Sv. Petra predmestju.
 Začetek ob 5. uri popoldne.
 Za dobro postrežbo je skrbljeno.
 K mnogobrojni udeležbi vabi uljudno
 (349-1) gostilničar,